



Володимир Перунін

# ЗАРІЧНЕНЩИНА, або Ритми глибинного Полісся втрачені Європою



Не заріченець, за своїм етнічним корінням, і заріченець - за своїм духовним покликанням, Володимир Перунін увіковічив наш край - Заріченщину і людей, які тут живуть. Його праця "Заріченщина, або Ритми глибинного Полісся, втрачені Європою" залишатиметься поведирем і орієнтиром далеко-далеко за межі одного покоління.



# Зарічненщина зберігає ознаки виняткової етнологічної спадщини України різних століть і тисячоліть або *Що визнають науковці і фахівці країни* (відгуки на книгу Володимира Перуніна "Зарічненщина, або Ритми глибинного Полісся, втрачені Європою")

Серед найважливіших проблем світового співтовариства останнім часом постали питання збереження етнічності та охорони самобутності національних культур. Тому актуальним для сьогодні є вихід книги Володимира Перуніна "Зарічненщина, або Ритми глибинного Полісся, втрачені Європою", яка читається легко, з великим інтересом до її вагомого, науково-публіцистичного змісту. Датовані різними роками нариси, об'єднані дослідницьким інтересом до унікальної місцевості, де зберігаються традиції, легенди, вірування тисячолітньої давнини, написані живим, пульсуючим словом, яке має дійсно магічну силу і творить своєрідний інформаційно-духовний пам'ятник жителю Зарічненщини. Загальновідомо, що традиції народу – це сенс і поведінкові коди людини. На прикладі Зарічненщини, де споконвіку вкорінена раціональна система життєвої мудрості, автор доводить, що час і дія, які знаходяться в гармонії з довкіллям, можливо, і є ті енергозберігаючі технології, в контексті взаємодії матері і дитини, сім'ї і родини, людини і природи, такі необхідні нам сьогодні для збереження і відродження національної української культури.

**Н.А.Орбаченко, науковий співробітник Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М.Т.Рильського**

Серед краєзнавців, мабуть, не може бути людей, які байдужі до своєї історії. Тому й публікують старожитності, які дуже часто погано вписуються в усталені академічні схеми, але викликають у місцевих мешканців гордість за історію рідного краю. До того ж, такі публікації мають іноді несподівані пояснення тих фактів, які без краєзнавчих досліджень виглядають або дивними і непоясненими, або незрозумілими і тому відкинутими в інших дослідженнях. Та все ж, запропоновані в таких вида-

Відродження справжнього наукового краєзнавства відбувається дуже повільно. Інформація про подібні видання також обмежена. Тому поява кожної серйозної праці в цій царині є подією важливою. Праця В.Перуніна є підсумком багаторічного збору різноманітних етнологічних матеріалів і його осмислення автором-аматором, захоханим в предмет свого дослідження. Мова йде про "загублений" регіон Полісся, шматочок давньої Туровської землі X-XI ст., у подальшому Турово-Пінської XII ст., яка входила в Галицько-Волинське князівство.

Цей регіон, віддалений від основних перехрестів історії, не привернув великої уваги дослідників. А між тим, саме тут, в глибинному Поліссі збереглися ті ритми, які втратила сучасна Європа. В цьому плані, подвійниця праця уродженця галицького Комарна Володимира Перуніна, для якого тутешня земля стала рідною, є достойним вкладом в науку. Зібрані ним матеріали, введені в науковий обіг, врятовані від втрати і забуття. В цьому основна заслуга цієї праці. Зрозуміло також, що подібні праці служать якнайкраще патріотичному вихованню, виробленню відчуття гордості за свою малу батьківщину, яка ні в чому не уступає іншим регіонам, більш значимим і гучним, позбавленню рабського відчуття меншовартості.

Зарічненщина отримала гідну презентацію свого регіону, який тепер вже важко назвати загубленим, а етнологічна наука та краєзнавство поповнилися достойною працею.



Полісся – Зарічненщини. Відмітимо розповіді про унікальну археологічну пам'ятку, що знаходиться в урочищі "Піщаниця" поблизу смт.Заріччє. автор відстоює думку, що це залишки погосту часів княгині Ольги, який був адміністративним центром і місцем збору данини в X ст., в період, коли зростала сила київських князів і вони розширювали територію своєї держави, в тому числі і за рахунок Прип'ятського Полісся.

**Б.Прищєпа, кандидат історичних наук, завідувач кафедри всесвітньої історії Рівненського інституту слов'янознавства**

Ви й справді подарували людям чудову книгу. Можна тільки уявити, скільки часу й зусиль знадобилося, щоб зібрати так багато матеріалу, систематизувати його й подати у цікавій формі. Цінні Ваші особисті думки та гіпотези про ті явища, з якими Ви зіткнулися при підготовці рукопису, відчувається, що Ви не просто використали отриману інформацію, а й творчо підійшли до неї. Мені імпонують також мова, стиль книги, її різноплановість і читабельність. Власне, вона цікава для будь-якої категорії читачів – і для тих,



які вивчають історію, і для тих, хто захоплюється легендами й міфами, і для тих, хто вважає, що є багато чого загадкового й поки що непоясненого на Землі, це стосується і природи, і людини. Ви вдало поєднали "цікавинки" з наукою, з краєзнавством, з історією.

Лідія Рибенко, голова спілки письменників Рівненщини

Першу частину книги присвячено літописним свідченням щодо аргументації першої писемної згадки про Заріччє від 947 р. (до 1946р. Погост Заріччє) та відліку державності України. В.Перунін проробив велику дослідницьку роботу в справі вивчення руських літописів та залучення археологічних даних, щоб знайти їх відповідність до давньої Зарічненської історії.

Окрім численних літописних, автор наводить свідчення істориків і етнографів, які також досліджували на Поліссі старожитності, що беруть свій початок від дохристиянських часів, але, на відміну місцевостей України, Білорусі й Росії, побувають серед населення й сьогодні. Поліщуки, незважаючи на лихоліття різних століть, продовжували жити традиційним життям і зберігати самоназву – "ту-тейши". Автор всіляко намагається поєднати і пояснити досягнення сучасної науки, в сенсі відповідності прадавнім знанням про продовження роду, які традиційно зберігаються поліщуками в переказах.

Специфічною ознакою книги є повсякчасне підкреслення того факту, що всі традиції збережено виключно на Поліссі. Референом до кожної частини книги подається порівняння з сучасними проблемами європейської спільноти, з тими правилами життя, які існують на Поліссі.

Вихід цієї книги, на підставі наведеного величезного факторологічного матеріалу, об'єктивно має сприяти подальшим студіям у багатьох галузях гуманітарних наук. Автором книги проведено багато паралелей між традиційними знаннями і традиціями поліщуків з новітніми дослідженнями в галузях медицини, генетики та інших наук, отже, і зацікавленість такими виданнями має тільки зростати.

**Ірина Преловська, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник Інституту української археографії та джерелознавства ім. М.Грушевського (Болховітинівський щорічник)**

**Л.Войтович, доктор історичних наук, професор, провідний науковий спеціаліст Інституту українознавства ім. І.Крип'якевича**

Володимир Перунін, як патріот Зарічненщини, прагне довести, що це містечко (колись Погост) має історію значно глибшу, ніж досі визначалося офіційною історичною думкою. І це похвально, що автор зібрав безліч аргументів на користь давності рідного краю. Книга пронизана єдиним задумом – зберегти для нащадків цінні знання наших предків, навчити любити рідну землю, виховати гордість за свій ріднокрай. Значна частина матеріалу і справді вражає своєю природністю, простотою викладу і досить пристойною доказовістю багатьох зібраних автором книги фактів. Він ясно усвідомлює, що власна й глибинна культура саме та, яку було в народі відібрано силоміць. І саме Полісся, через свою певну ізоляваність від решти Русі, зберегло ті елементи народних знань, які інші регіони, в силу історичних чи політичних обставин, утратили. Сьогодні нові праві сили Європи виступають під гаслом "археофутуризму" – використання древньої мудрості предків у майбутньому житті нащадків. Допоможуть у цьому саме наукові праці про предківські знання, звичаї, традиції, але вже з точки зору рідної предківської віри. Тільки таке поєднання рідної науки з рідною релігією здатне стати запорукою національного самозбереження. І тут наше Полісся справді може відіграти свою вагомую роль, як заповідник предківської мудрості.

**Г.Лозко, доктор філософських наук, професор, засновник та головний редактор часопису "Сварог"**

В даній праці зібрано краєзнавчі розвідки, що охоплюють широкі кола зацікавлень автора, який протягом тривалого часу займається пошуком нових джерел і дослідженням різноманітних питань з історії та культури одного з унікальних куточків



цекава для сучасної категорії читачів – і для тих, хто вивчає ріднокрай, з поглядом точних наукових даних, і для тих, хто захоплюється легендами й міфами, і для тих, хто вважає, що є багато чого загадкового й поки що непоясненого на Землі, це стосується і природи, і людини. Ви вдало поєднали "цікавинки" з наукою, з краєзнавством, з історією.

**Лідія Рибенко, голова спілки письменників Рівненщини**



**Вельмошановний Володимире Івановичу!**

Ви не дали канути в забутті часу і пам'яті неоціненне надбання наших предків. І в цьому головна цінність Вашої книги. За своє життя мені довелося лише раз побувати на Зарічненщині. Але її неповторну і геніальну красу запам'ятав добре. Ви ж показали не зовнішню красу, а

внутрішній, неповторний, невидимий квіт цього регіону, з крихітних розсіпів духовних коштовностей створили неповторне обличчя краю, не дали безповоротно зникнути у вирі людського забуття. Жаль, що "перуніних" у нашому житті дуже мало, їхня праця мало поцінована, від цього наше суспільство багато втрачає.

**Андрій Бондарчук, член НСЖУ, НСПУ, НСКУ**

Мені здається, що Ваші дослідження, історичні і лінгвістичні, які стосуються наявності погостів на Поліссі, цікаві і аргументовані. Справа за археологічним підтвердженням, тобто за розкопками цих погостів. Колись такі часи настануть і Ваше дослідження стане на чолі бібліографії цього питання.



**Тарас Ткачук, директор краєзнавчого музею м.Галич, Івано-Франківської обл.**